

Politikai napilap.
Megjelenik (vasárnap és
ünnepnap kivételével)
mindennap délután
4 órakor.
Szerkesztőség és ki-
adó hivatal:
Via Ciotta 28.
Telefon sz.: 778
Szám 4 fillér,
Vidéken 6 fillér,

FIUMEI HIRLAP

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva
Egy hónapra . . . 1 k. 20 fill.
Negyedévre . . . 3 k. 60 fill.
Vidéken, postai szétkü-
désel:
Egy hónapra . . . 1 k. 80 fill.
Negyedévre . . . 5 k. 40 fill.
Hirdetési díj: Egy 4 ha-
sábos nonpareille sor 10
fillér. Hivatalos hirdete-
sek egy sor 20 fill.

A hadügyminiszter lemondott.

A *Fiumei Hirlap* néhány hét előtt jelezte vezércikkében, hogy úgy *Beck* gróf, mint *Pitreich* lovag közeli lemondása várható. *Beck* azóta tényleg lemondott az eddig viselt vezérkari főnöki állásáról. Jelenleg Berlinben ünnepelte magát, ott keres gyógyító balzsamot sajtó keblére. Tegnap pedig a *Neue Freie Presse* híradása szerint *Pitreich* hadügyminiszter nyújtotta át Öfelségének lemondását, mit a király el is fogadott.

Tehát a külügyi válságot a hadügyi válság követte.

A *Neue Freie Presse* és ennek kapcsán a legtöbb bécsi és budapesti lap *Pitreich* lemondásának okát abban látják, hogy a katonai létszám emelést nem bírta keresztül vinni a magyar koalíciós miniszteriumnál. Tény, hogy *Pitreich* még *Szell* alatt követelt meg 21 ezerrel több ujoncot; de ettől később elállott. Legutóbb a tüzérségi új felszerelések számára követelt létszámemelést.

A magyar koalíciós kormány e híradás szerint a királyal kötött egyezményre való hivatkozással, melynek értelmében a katonai követelések az átmeneti kormány fentállása idejére kikapcsoltnak, megtagadta az ujonctöbbletbe való hozzájárulását. Ezen megtagadásban látják az említett *Pitreich* lemondásának okát. Tény; hogy ez a megtagadás hozzájárult *Pitreich* lemondásához, de csak siettette az amugy is már elhatározott hadügyminiszteri változást. Mert *Pitreich* kész lett volna állásának megtartása fejében lemondani a katonai több követelésekről a mint azt már *Szell* majd *Tisza* alatt megtette. *Pitreich* lemondásának rugóit a konopisti udvar körében kell keresnünk.

A *Fiumei Hirlap* kitünő értesülések alapján megírta nemrég, hogy *Ferenc Ferdinand* trónörökös, a tengerészetnek a szárazföldi hadsereg kedvéért történt elhanyagolását, igen éles kiméletlen szavakban tette bírálat tárgyává. Majd befolyását a királynál oly irányban latba vetette, hogy az a tengerészet fejlődésének főakadályait *Becket* és *Pitreichet* mozdítsa el állásuktól. *Beck* azóta megbukott. *Pitreich* bukását katonai körökben csak az őszi delegációs ülészak bezárása utáni időkre várták. Mert az udvarnak az aránylag még népszerű hadügyminiszterre a delegációkban szüksége van. El vagyunk

készülve arra, hogy a *Neue Freie Presse* híradását meg fogják cáfolni, azt azonban biztosra vesszük, hogy a delegációs ülészak befejezte után *Pitreich* végleg meg fog válni tárcájától.

Csendélet Macedoniában. A szerb kormány a szkopstinától tegnap, mint Belgrádból jelentik, háromszázezer frank hitelt kért az ó-szerbiai menekültek támogatására. A *Mali Journal* a kért hitelről írva azt mondja a többi közt, hogy *Szkoplonsét*, a nemrég holtan talált fölkelővezért a macedon bizottság ölette meg. *Szkoplonsé* nagyon kellemtelen volt a bizottságnak, mert mindig pontos elszámolást követelt a bizottsági pénzekről. A *Mali Journal* szerint *Szkoplonsé* bizonyítékai voltak arra nézve hogy ezeket a pénzeket *Atanackovic* tábornok elnök és a bizottság más tagjai a saját céljaikra használták föl. A *Mali Journal* bejelenti, hogy ebben az ügyben nemsokára leleplezéseket fog közölni. Belgrádban nagy izgalommal várják a leleplezéseket.

Öreg bakák szabadságolása. Október elseje óta a szabadságolásra váró öreg bakák tömegesen kérelmezik elbocsátásukat. Nyílt levélben felszólították *Barabás Béla* képviselőt is, hogy lépjen közbe érdekükben. A honvédelmi miniszter méltányosan szándékozik megoldani a kényes kérdést mert elhatározta, hogy mindazokat az öreg bakákat kik nyomasztó családi viszonyokkal tudják indokolni elbocsátásukat a lehetőség határain belül szabadságolni fogja. Különbben kijelentette a miniszter, hogy az öreg katonákat mind még ez év leforgása előtt szabadságolni fogja tekintettel arra, hogy az ujoncok kiképzése várokozson felül gyorsan halad.

A külügyi válság.

— Saját tudósítónktól. —
Aerenthal külügyminiszter.

Tegnap már jelentettük, hogy jól informált körökben elterjedt az a pozitív hír, hogy a király felajánlotta *Aerenthal* pétervári nagykövetnek a külügyi tárcát és azt a nagykövet elfogadta. Ma hivatalosan közzéteszik, hogy *Aerenthal báró a tegnap déli audiencián az Ö felsége által felajánlott külügyi tárcát elfogadta.*

Ezzel a külügyi válság véget ért. Nagy megnyugvására szolgál e gyors megoldás mindazoknak, kik a kettős monarchia érdekét szívükön viselik. Mert az átmeneti korszak hossza nyulása a jövő bizonytalanságánál fogva veszélyeztetheti az államok közti viszonybiztosságát.

Osztrák fészkelődés.

Ausztriában sehogy sem tudnak abba az ök maguk által terjesztett hirbe bele nyugodni, hogy Magyarország közös minisztert buktatott meg. Tegnap kifejezést adtak elfojtott haragjuknak a parlamentben egy interpelláció alakjában.

Gessmann dr. és társai a miniszterelnökhöz kérdést intéztek, hogy van-e tudomása arról, hogy *Goluchowski* gróf külügyminiszter lemondása azért követ-

kezett be, mert a magyar országgyűlés többsége a külügyminiszter távozását követelte. A külügyminisztert ugyanoly módon kényszerítették a lemondásra, mint elődjét, *Kálnok* t és ezért nem volna érthetetlen, hogy utódja, hasonló eshetőségek ellen védekezék.

Köztudomásu, hogy *Goláwski* gróf is a lehető legteljesebb mértékben eleget kíván tenni a Magyarországon uralkodó irányzatnak. Kétségtelen, hogy a magyar irányzat a külügyminisztert arra akarja bírni, hogy első sorban a Magyarország és az ott uralkodó körök speciális kívánságainak szolgáljon. Csak akkor lesz lehetséges e törekvés sikerét megakadályozni, ha Ausztria nagyobb mértékben a legnagyobb határozottsággal és rendületlenséggel fogja érdekeit megvédeni.

Az interpellálók azt kérdik, vajjon hajlandó-e a kormány megismertetni a képviselőházzal *Goluchowski* gróf lemondásának okait, vajon hatást gyakorolhat-e az új külügyminiszter kinevezetésére vajjon hajlandó-e az új miniszter programjának megállapításánál odahatni, hogy az állam érdekei teljes mértékben megóvassanak és a kormány befolyása a jövőre nézve biztosították és végül, vajjon hajlandó-e a kiegyezési tárgyalások folyamán a közös ügyekre vonatkozó törvénynek alkotmányos megváltoztatását munkálatba venni.

Bécs városától megszokott modortalan beszéd hangzott el tegnap egy ott rendezett ipargyűlésen; *Weiskirchner* városi tanácsos és reiksztráti képviselő a többek között ezt mondotta:

A közel jövő kérdése lesz, vajjon Ausztria tovább tűri-e majd, hogy a külföldön magyarok és megkeresztelt zsidók képviseljék. *Goluchowki* megkapta a magyarok köszönetét. Alatta a külügyi hivatal a magyarok kezébe játszották és hálából *Wekerle* kirugta *Goluchowski*it. Meguntuk már azt, hogy mindig Magyarország kedvéért tüsszennek bennünket. Mi is fizetjük a mi nagykövetségünket és épp azért alkalmas osztrák embereket is diplomáciai képviselőkné kell megtenni. A magyar érdekeket csak abban az arányban szabad képviselni, a melyben Magyarország hozzájárul a közös kiadásokhoz. A bécsi lakosság becsületbeli kötelessége hozzájárulni ahhoz, hogy osztrák képviselőket kapjunk a külföldön, mert különben esetleg utánozhatnók Svédország és Norvégia példáját.

Hisz annak mi örülnék legjobban, ha a reperáció be'övetkeznék! Csodáljuk, hogy *Weiskirchner* nem élt egyenes hadüzenettel. Láttunk mi már ott külön bolondgombát is a földből kinőni.

Legujabb telefonjelentések.

Bécs, okt. 25. Az új miniszter, *Aerenthal* báró, ma déli tizenkét órakor teszi le esküjét az uralkodó kezébe.

Bécs, okt. 25. *Aerenthal* báró ma délben a szokásos ceremóniák kíséretében letette az esküt a király kezébe.

Berlin, okt. 25. Az itteni lapok írják, hogy kevéssel a nyári delegáció után *Aerenthal* báró egészen váratlanul megjelent Berlinben s

több látogatást tett *Bülow* herceg birodalmi kancellárnál. Akkor azt irták a lapok, hogy *Aerenthal* berlini látogatásának semmi politikai célja nincs, most azonban már valószínű, hogy már akkor azt az utasítást kapta Bécsből, hogy a berlini mértékadó diplomatáknak bemutatkozzék.

HIREK.

— A fiumei küldöttségek a Rákóczi ünnepélyen. Holnap este utaznak el *Dr. Vio* podeszta, *Grossich* és *Dall' Asta* városi képviselők Kassára. Magukkal viszik a város által megrendelt ezüst koszorút, hogy azt Fiume hódolata jeléül Rákóczi sírjára helyezték el. Ma küldte el a tanács Kassára azt a fiumei zászlót, mely Rákóczi hamvai bevonulásához a többi megyék színeivel együtt a bevonulás útját fogják díszíteni.

Ugyanekkor utaznak a fiumei tanuló ifjuság kiküldöttei, *Depoli Arrigo* és *Pierr* Cézár, a helybeli állami főgimnázium nyolcad osztályu növendékei is. Ezek is egy magyar és fiumei színeket viselő szalaggal ellátott ezüst koszorút helyeznek el Rákóczi sírján. Az ezüst koszorúhoz szükséges összeget az ifjuság saját kebelében — adakozás útján — gyűjtötte össze.

— Hatezer sztrájkoló villamos. A Trieszti Nőhöz címzett vendéglőben tegnap délelőtt megjelent két villamos kalauz, akik érintkezésbe léptek *Gruber* Sándorral, a Trieszti Nő tulajdonosával. A két kalauz kibérelte a vendéglőt sztrájk-tanyának és meghagyták *Grubernek*, hogy minden percben legyen készen hatezer villamos alkalmazott befogadására. *Gruber* már megtette az intézkedéseket. A legutóbbi villamossztrájk alkalmával, három-négy év előtt szintén a Trieszti Nőnél voltak a villamossztrájk alkalmozottak.

A sztrájk kitérésének idejéről senkinek nincs biztos tudomása.

Elterjedt az a hír, hogy sztrájkot a Rákóczi hamvak megérkezésekor akarják megkezdeni. Mi nem hiszünk azon vak hirben, feltételezünk annyit kegyeletet és hazafiságot a villamos alkalmazottak felől, hogy ha már sztrájkolnak, oly időt választanak arra, melylyel nem sértik a nemzeti kegyeletet.

— A proposito della fondazione Andrassy. E' noto che questa fondazione, la quale aveva uno scopo che sotto ogni aspetto è da considerarsi patriottico, esiste o dovrebbe esistere alla Società Filarmonico-drammatica. Dicemmo già che mercè questa fondazione quando si fosse lavorato a sostenerla ed aumentarla — e nei disegni del promotore era a ciò pure provveduto — la Società sarebbe ora proprietaria del magnifico locale e avrebbe la sua esistenza pienamente assicurata. Ad assicurare poi il suo carattere alla Società fu accolto nello statuto il seguente paragrafo:

§ 29.

„Nel caso che la Società non avesse a mantenersi entro la sfera dell'attività riguardo al suo scopo

e procedimento, inquantochè la continuazione della sua attività potesse esser dannosa all'interesse materiale dei singoli soci, il governo procederà senz'indugio alla sospensione della società.

Nel citare questo paragrafo noi siamo ben lungi dal voler dedurre che sia necessario ed opportuno l'intervento del governo. Riconosciamo che le cose non sono punto giunte a tale segno, e noi desideriamo che questa Società, nobile palestra delle arti più gentili, viva e prosperi.

Volemmo soltanto accennare ad un grave pericolo — interpretando pure il pensiero del promotore della fondazione Andrassy, il quale aveva dato alla Società l'anima sua, ed era un tempo orgoglioso di averne assicurate le sorti — a cui la Società va incontro appunto per aver, trascurando la fondazione Andrassy, trascurato pure gli interessi della società e quindi dei soci. A quella trascuranza deve essere posto assolutamente riparo, per tante ragioni, prima fra le quali la ragione ch'è dovere della società di farlo sia nel proprio interesse, sia per rispetto ai costitutori della fondazione, i quali si possono pur dire fondatori della società, la cui volontà doveva essere rispettata; soprattutto poi per rispetto alla memoria dell'uomo veramente grande in onore del quale la fondazione fu fatta. Quanto quest'uomo sia stato benemerito verso l'Ungheria lo prova eloquente il fatto che ora trattandosi del successore del conte Goluchowski all'importantissimo ufficio di ministro degli affari esteri, gli ungheresi fanno unicamente voti che egli segua la saggia e patriottica politica che fu quella del conte Giulio Andrassy, che tanto giovò al prestigio e all'interesse dell'Ungheria e anche della monarchia intera, sia come presidente dei ministri ungarici, sia come cancelliere dei due Stati.

Corrono tempi non felici per la Società, a quanto si va dicendo, poichè il principale possessore delle azioni — molte delle quali perchè i possessori originari, mancarono ad un patto solenne, con cui si erano obbligati di non cederle che alla Società egli ha potuto acquistare. E così non si è curato lo scopo importantissimo, addirittura vitale della fondazione Andrassy, di cui si è persino tolto il nome, battezzandola, con inverecondo abuso, *fondo intangibile*.

I fiumani non affatto giovani ricorderanno che dal 1872 in poi ben tre società filarmonico-drammatiche si erano fondate nella nostra città e tutte tre dopo breve ma pur onorata esistenza, si dovettero sciogliere, poichè appunto si badava a tutto meno che allo scopo principale ch'era quello di assicurarne l'esistenza. A tenere desta l'attenzione su questo pericolo, i fondatori della presente società vollero aggiunto allo statuto il paragrafo che sopra abbiamo citato.

Dicemmo che volgono giorni non sereni per la bella Società che deve stare a cuore a tutti i fiumani, poichè il possessore poco men che esclusivo delle azioni, vuole aumentare il fitto in modo che la Società si troverebbe ben imbarazzata a soddisfare all'obbligo suo. Ancora di salvezza è ora proprio il promotore della fondazione Andrassy, le cui premure pel

benessere della Società furono ripagate colla più nera ingratitude. E per oggi basta.

— **A budapesti új francia főkonzul.** Párisból jelentik: Az új francia kormány *De la Martinese* budapesti francia főkonzult másodsrendű meghatalmazott miniszterre és pétervári nagykövetségi tanácsossá nevezte ki. A budapesti francia főkonzulátus ügyeinek vezetésével *de Fontenay* vicomte belgrádi francia követségi titkárt bízták meg.

— **A zágrábi magyar kör Rákóczi-ünnepe.** A zágrábi magyar társaskör rendkívüli választmányi ülésében Rákóczi emlékével foglalkozott. A kör Sági Ernő indítványára elhatározta, hogy a kör helyisége számára megfesteti Rákóczi arcképét és azt ünnepiesen leleplezi. A zágrábi máv. altiszti kör a budapesti ünnepségek napján Rákóczi-emlékünnepet tart.

— **Magyar birtok idegen kézen.** A rohonci és csajthai 4300 hold kiterjedésű birtokot a Rohonczy történelmi nevezetességű várkastélyal és összes berendezésével, valamint élő és holt fundus instruktussal együtt megvásárolta Thyssen Henrik angolországi nagybirtokos és nagyiparos 2,600.000 koronáért. Thyssennek Németországban is nagyterjedelmű birtokai vannak. Az utóbbi években számos magyar birtok került idegen kézre. Ideje volna már, hogy a törvényhozás gátat vessen az ily birtok elkallódásoknak. Mert a kié a föld azé az ország. Egyszer majd csak arra ébredünk, hogy hazánk nagy része idegen tulajdon.

— **Tizenhároméves pénzhamisító.** Még csak tizenhároméves mult Latzko János alpári parasztsuhanc s máris művészi hírnévre tett szert a falujában. Tavaly, április 5-ikén a fiatal Latzko beült az alpári vendéglőbe és bort rendelt. Mikor fizetésre került a sor, a gyerek kivágott az asztalra egy huszkoronás bankjegyet.

— Jó pénz, magam csináltam! — mondta.

A vendéglős megnézte a pénzt, — csendőrt hivatott s letartóztatta a fiut. A vizsgálat megállapította, hogy a kitiűnően utánzott bankjegyhez az eredeti mintát az apjától, Latzko Lajostól kapta a fiu. A mintát azután vörös, kék és fekete festékekkel utánozta, még pedig rendkívül ügyesen. A budapesti büntető törvényszék ma tárgyalta a pénzhamisító fiu pörét.

— Nem tudtam, hogy nem szabad hamis pénzt csinálni, — szepegett a fiu a tárgyaláson.

— Te nagyon ravasz gyerek vagy — korholta az elnök. A csendőrnek is hamis nevet mondottál.

— Igen, mert féltem, hogy becsuk. (Sir.)

— Aztán miért vetemedtél erre a bűnre?

— Mert az apám nem hitte el, hogy letudnék rajzolni egy bankót. Azt mondta, fenét tudok. No, hát én megmutattam, hogy tudok, igaz, hogy fél évig dolgoztam rajta!

A kis művész, ha így folytatja még sokra viheti.

— **Elfogató parancs az újságkirály ellen.** Oriási feltűnést keltő szenzáció foglalkoztatja a közönséget. Az esetnek hőse *Gordon-Benne*; a *New-York Herald* Párisban lakó világhírű tulajdonosa s vele a lap hirdető osztályának a főnöke. *Elfogató parancsot* bocsátottak ki ellenük, még pedig *erkölcstelen nyomtatványok terjesztése miatt*. A *Herald* a lap élén, a személyi hírek rovata alatt hirdetményeket közölt, amelyek a lapnak évenként háromszázezer dollárt jövedelmeztek. Ezek a hirdetmények tartalmazták a feltűnő elfogatóra okot adó

erkölcstelenségeket. A sajtó részéről történt a följelentés, mire a zsüri vádat emelt a lap kiadói ellen. A büntető törvény intézkedése értelmében az ilyen vétségeket minden egyes esetben nagy pénzbüntetésekké és esetleg még öt évig terjedhető fegyház büntetéssel sújtják.

— **A csontváz.** Berlinből jelentik: A mult éjjel betörő járt egy orvos lakásán. Kinyitotta az összes fiókokat, kifeszítette a szekrényeket, de csodálatosképpen semmit sem vitt magával. Ennek a magyarázata a következő: Utolsónak egy olyan szekrényt nyitott ki a betörő, a melyben *emberi csontváz* volt. A csontváz ráesett a gonosztevőre, a ki ettől úgy megijedt, hogy minden zsákmány nélkül távozott. A csontváz megmentette az orvos vagyont.

— **Szépukkadé derékalj.** A „San Luigi“ nevű olasz hajó az Atlanti-óceánt szelte át a mult héten, New-York felé haladtában. Az egyik éjszaka hatalmas vihar tört ki. A hullámok vadul hányták-vetették a hajót és oly fülsiketítő zajjal zúgtak a hajó körül, hogy az utasok meg nem értették egymás szavát. Egyszerre csak óriási robbanás rázta még a levegőt. Az utasok magukból kilelve rohantak a vészjelzőhöz és percekig kongtak a harangok és zúgott a vészkiált. Senki se tudta, mi történt. Csak mikor elült valamennyire az első remélt derült ki a robbanásnak egyszerű és ártatlan oka: egy sűrített levegővel felvuttatott gummi-derékalj pukkadé szét egy rengeteg sulyu uriaszony alatt. A természetes hölgy a hajó táncolása s valószínű ütődések elkerülése végett szállt tengerre a furfangos derékaljjal. A gummi-matrac akkora dördüléssel pukkadé szét, hogy a vihar zaját is elnémította arra az időre. A ki legjobban megijedt tőle, az természetesen a hölgy vala.

— **Apró hírek. A köpeniki kapitány.** Németországban most mindenki a köpeniki kapitányt keresi, mindenki a köpeniki esettel foglalkozik, de persze eredmény nélkül. A szélhámos, a mily vakmerően követte el tettét, épp oly ügyesen akadályozta meg, hogy nyomára jussanak. Az esetet még mindig sűrűn tárgyaló lapok közleményei között érdekes és figyelemre méltó a *Freisinnige Zeitung* közleménye, a mely a császár ellen fordul. A nevezett lap a hivatalos körök azon állításával szemben, hogy a köpeniki polgármester a hibás, mert tudnia kellett, hogy rendes körülmények között katonák nem tartóztathatnak le polgárembert, konstatálja, hogy *maga a császár is már letartóztatott katonákkal polgárembert*. Néhány évvel ezelőtt szárnyseregével letartóztatta és fogságba vette Kotze szertartásmestert. Érthető tehát, hogy e példa nyomán elhitte a köpeniki polgármester, hogy a császár parancsára tartóztatják le.

Henniget kivégzik. *Hennig* rablógyilkost, a ki Berlin mellett egy erdőben megölte és kifosztotta *Giernoth* pincért s csak hosszas és kalandos üldözés után került kézre, berlini jelentés szerint néhány nap mulva kivégzik. A rablógyilkost tudva levően halálra ítélte a törvényszék és a mikor az ítéletet a felső bíróságok is megerősítették, az elítélt kegyelmet kért a császártól. A berlini törvényszék ma kapta meg az értesítést a császár végzéséről, ki a kegyelmi kérvényt elutasította.

Dr. Feles-féle Stomatín a fogakat néhány napi használat után hó fehérre tisztítja. E *magyar gyártmány* kapható minden drogeriában és gyógyszerárban.

— **Festőiskola.** Hevesy Pál festőművész Via Caserma 5. szám allati műtermében festőiskolát nyit. Beiratkozói napokint 4—5 óra közt lehet. — Képeit egyben művásárlók figyelmébe ajánljuk.

— **Pártoljuk a hazai ipart.** A nagyközönség körében az a tévhit van elterjedve, hogy a magyar ipar egyáltalában nem produkál kozmetikai szereket. Leginkább megcáfolja ezt a balhiedelmet a *Dr. Feles-féle fogtisztító szer* (crém), mely minden tekintetben a hasonló külföldi és bécsi gyártmányok magaslátán áll, vagy azokat még túl is szárnyalja.

TÁVIRATOK.

A Ház ülése.

Budapest, okt. 25. A képviselőház mai ülését *Justh* Gyula elnök d. e. 10 órakor nyitotta meg.

Napirenden van az iparfejlesztési törvényjavaslat részletes tárgyalása.

Popp C. István az első pont tárgyalásánál felszólal és az adórendszer hiányos voltát fejtegeti. Tiltakozik a városok és községek adójának emelése ellen. Szerinte sürgős adóreformokra van szükség.

Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter nem osztja minden tekintetben *Popp* nézetét.

A javaslat első pontját ezek után elfogadja a Ház.

A második szakasz tárgyalása folyamán felszólal: *Kállosi*, *Eber*, *Olay* képviselők és *Polónyi* igazságügyminiszter. A Ház elfogadja a II., ugyszintén a III. szakaszt is, melyhez előbb *Sziklay* és *Hodzsá* képviselők szölköztek hozzá.

Ezzel az ülés véget ért.

Pitreich lemondása.

Wien, okt. 25. A *Corr. Bureau* jelenti, hogy *Pitreich* hadügyminiszter beadta lemondását, a mit a király elfogadott. Utódjává a király *Schönaich* osztrák landver minisztert nevezte ki.

Wien, okt. 25. A *Corr. Bureau* illetékes helyen felhatalmazták annak kijelentésére, hogy a *Neue Freue Presse*-nek az a hire, mintha a hadügyminiszter lemondott volna. Valamint az is, hogy lemondása az ujonctöbblet megtagadásában rejlenék, nem felel meg a valóságnak.

Minisztertanács.

Budapest, okt. 25. Tegnap d. u. 5 órakor minisztertanácsot tartottak, melyen *Wekerle* miniszterelnök is részt vett. Szóba került a Rákóczi-ünnepély és a katona tisztek kérdése. *Wekerle* kijelentette, hogy az ünnepélyen a katonatisztek is részt vehetnek.

Supilo Kossuthnál.

Budapest, okt. 25. Ma délelőtt *Supilo* Ferenb rezolucionista képviselő *Kossuth* Ferenc kereskedelmi miniszternek egy memorandumot nyújtott át, mely a horvátok kívánalmait foglalja magában az iparfejlesztési törvényjavaslat tárgyában.

Képviselőválasztás.

Békéscsaba, okt. 25. Ma kezdődött meg a város képviselőjének választása. A választási harc *Pethő* demokrata és *Beleznay* alkotmánypárti jelölt között folyik. D. u. 1 órakor *Pethő*nek 143, *Beleznay*nak 96 szavazata van. *Pethő* megválasztása valószínű.

Villamos vasutasok sztrájkja.

Budapest, okt. 25. Ma kezdődött meg a fővárosi villamos vasuti alkalmazottak sztrájkja. A villamos kocsik pont fél 12 órakor állottak meg. Beszélük, hogy nem az alkalmazottak szüntették meg a közlekedést, hanem az igazgatóság állította meg az áramot. A kocsik az utcákon állanak. Az alkalmazottak a „Zöld Vadász“ szállóban tartanak d. u. értekezletet.

Bánffy-féle választás Oroszországban.

Berlin, okt. 25. Jelentik, hogy az orosz kormány 10 millió rubelt adott át a belügyminiszternek választási célokra.

Legközelebb kiírják a *duma* választást.

Az új francia kormány.

Párizs, okt. 25. Clemenceau miniszterelnök november 5-iki ülésben fogja kormány programját kifejteni.

Lueger állapota.

Wien, okt. 25. Mint jelentik, Lueger állapota válságosra fordult.

Legyares bécsi nagykövet.

Páris, okt. A megüresedett bécsi francia nagykövetté, a volt gyar-matügyi minisztert Legyares-t nevezik ki.

Törökország deficitje.

Konstantinápoly, okt. 25. A szeptember havi költségvetés 114 ezer török fontnyi mínuszsal zárult, A török államháztartás vált-ságnak néz elébe.

Parlamento ungarico.

Budapest, 25. Camera dei deputati. Il presidente Justh apre la seduta. E' all'ordine del giorno la discussione particolareggiata del disegno di legge per lo sviluppo dell'industria.

Stefano C. Papp, nazionalista, dice che il modo di riscossione dei dazi non è regolare; egli parla pure contro l'aumento dei dazi comunali. E' sua opinione che questo affare ha bisogno di riforma.

Francesco Kossuth, ministro del commercio, polemizza con Papp, dopo di che fu approvato il primo articolo del disegno di legge.

Cominciò quindi la discussione del secondo articolo; parlano i deputati Kallosy, Eber, Holas e il ministro della giustizia Polonyi.

Furono pure accettati gli articoli secondo e terzo, dopo che ebbero parlato ancora altri deputati in favore, meno il deputato Hodzsa che parlò contro.

Lotta elettorale.

Bekescsaba 25. Oggi è cominciata la lotta elettorale tra il candidato del partito democratico Pethö e il candidato del partito costituzionale Beleznyay.

All'una pom. il Pethö avea 143 voti, il Beleznyay 96.

L'elezione di Pethö è sicura.

Il nuovo ministro degli affari esteri.

Vienna, 25. Il barone Aerenthal, nuovo ministro degli affari esteri, presterà oggi ad un'ora pom. il giuramento, e assumerà immediatamente l'ufficio.

Vienna, 25. Il barone Aerenthal ha prestato il giuramento prescritto nelle mani di Sua Maestà, alla presenza dei personaggi chiamati ad assistere a questo atto solenne.

Berlino, 25. I giornali berlinesi narrano che la scorsa estate, subito dopo la sessione delle dele-

gazioni, il barone Aerenthal fu a Berlino ed ebbe lunghi colloqui col cancelliere germanico principe Bülow. Allora al fatto non si diede importanza; ora invece si comprende che egli era sin d'allora designato all'ufficio elevato cui fu ora nominato, e che si era recato qui per informarsi sulla situazione generale, specie sulle relazioni fra le due potenze alleate.

Le finanze turche.

Costantinopoli, 25. Il deficit dell'erario nel mese di settembre ascese a ben 114 mila lire turche, circa 6 milioni di corone. Si prevede che questo fatto darà una forte scossa pericolosa assai alle finanze turche.

Le dimissioni di Pitreich.

Vienna, 25. Il „Corr. Bureau“ conferma che il ministro della guerra Pitreich, in seguito a sua domanda fu esonerato dal servizio. A suo successore fu nominato il ministro per la difesa, generale d'artiglieria Schönaich.

Vienna, 25. Il „Corr. Bureau“ è autorizzato dalle competenti autorità militari a pubblicare questa dichiarazione: La notizia ricevuta da Budapest dalla „Neue Freie Presse“ e la relativa motivazione pubblicata nell'edizione serale dello stesso giornale circa le dimissioni del ministro della guerra, Pitreich, si basa su un'interpretazione completamente erronea.

L'„exposé“ del nuovo ministro degli esteri.

Vienna, 25. Nelle sfere parlamentari si dice oggi che le Delegazioni, anziché il 24 novembre, si riuniranno appena il 15 dicembre per lasciar tempo al nuovo ministro degli esteri di preparare il suo „exposé“ sulla politica estera.

Goluchowski e l'ordine di S. Stefano.

Vienna, 25. L'Imperatore fece oggi nel pomeriggio una lunga visita all'ex-ministro degli esteri, conte Goluchowski, e gli conferì i brillanti dell'ordine di S. Stefano.

Consiglio ministeriale.

Budapest, 25. Oggi i ministri tennero consiglio in cui, fra altro si parlò dell'esercito comune rispetto alle feste per trasporto dei resti di Rakoczi.

Il Consiglio trovò naturale che l'esercito comune non partecipi alle feste come tale: ma è falso che agli ufficiali sia stato proibito di parteciparvi. Ogni ufficiale è libero di prendervi parte se gli piace.

Memoriale dei croati.

Budapest, 25. Il deputato croato Francesco Supilo presentò al ministro del commercio Francesco Kossuth un memoriale in cui sono esposti i postulati della Croazia.

Sciopero di tramvieri.

Budapest, 25. Lo sciopero degli addetti alle tramvie elettriche cominciò alle 11 1/2 d'oggi. Prima ancora che lo sciopero comincias-

se la direzione aveva fatto chiudere la corrente elettrica. Gli scioperanti si sono raccolti all'hotel *Al Cacciatore Verde*, dove terranno un comizio.

SPORT.

Desiderio Debello urnak „Test-edzés“ című sportcikkekre adott terjedelmes válasza őszinte örömmel töltött el. Felhívta ugyanis figyelmemet több oly — a sportviszonyaink stagnálását okozó — körülményre, melyek cikkem írásánál kikerültek figyelmemet. Cikkének több pontját azonban nem hagyhatom válasz nélkül. Desiderio Debello, mint cikkéből kiténik a „Fiumei Atletikai Klub“ tagja s mint ilyen, erősen klub szempontból boncolgatja sportviszonyainkat. Ezt nem tartom helyesnek, klub köteléktől menten kell kritikát gyakorolni, még akkor is ha az a kritika a saját klubjára nem ütne ki kedvezően. Többek közt felhívja figyelmemet arra, hogy: „Ami az egyletek vezetőségét illeti, ezeknek csak egyrészt illeti meg a szemrehányás. Ha visszatekintünk ugyanis az ideai sporteseményekre, konstátálnunk kell, hogy Fiumében lezajlott sportünnepek túlnyomó részét épen az az egylet rendezte, mely az összes egyletek között a legfiatalabb“. Ez igaz. Csakhogy a lezajlott sportünnepeknél a *Fiumei Atletikai Club* éppen csak a rendező egyesület szerepét játszotta, mert az eredmények legtöbb esetben az idegen egyesületek javára ütött ki. Én pedig cikkemben elsősorban arra kívántam rámutatni, hogy mily gyenge eredménnyel végződtek az ideai versenyek a fiumei atletákra való tekintettel.

Tehát nem az a fontos, hogy hány ünnepélyt rendezünk hanem az, hogy azok mily eredménnyel végződnek reánk nézve. Hogy megfelelő eredményeket érjünk el, ahhoz hosszas és gondos training szükséges, pedig épen ez volt érezhető fiumei részről a „lezajlott sportünnepeknél“. Erről a cikkíró ur teljesen megfeledkezett. Figyelmen kívül hagyta továbbá a házi versenyeket is mik pedig nélkülözhetetlenek sportszempontból, most a házi versenyek mintegy előpróbáját képezik a nagy versenyeknek, és mert az elért eredményekből lehet körülbelül megállapítani, hogy mily reményekkel vehetik fel a küzdelmet más klubokkal szemben.

Utal továbbá a megfelelő pálya hiányára, melyben fő okát látja a gyenge sportviszonyainknak. Nem ismerem a szerződést melynek alapján az Atletikai Club a Kvassaytelken levő versenypályát bírja, de arról meg vagyok győződve, hogy a pálya teljesen megfelelő és csekély költséggel oly karba hozható, hogy az a legkényesebb igényeket is kielégítheti. Lehet — nem tudom — hogy a pálya csak rövid ideig marad a Club birtokában s így pénzt költeni rá nem érdemes, de ha csak ily állapotban is tartják fenn mint a milyenben most van, nem hiszem, hogy azon megfelelő traininget ne lehessen végezni.

Mindenesetre jobb volna egy teljesen berendezett modern pálya, de ha városunk vezető férfiai nem ápolják sportviszonyainkat, be kell érni oly pályával, mint a milyen van s nem kell elkedvetlenedni, mert azzal nem segítünk magunkon. Ha pedig addig akarunk várni a szövetségek lehívásával, míg a város versenypályát épít, akkor nyugodtan abbahagyhatunk minden sportot, mert az beláthatatlan idő-kig nem fog megtörténni.

A sportpártolást illetőleg csak ez a megjegyzésem van, hogy nemcsak a papák és mamák vannak arra hivatva, hogy fiacskájuk diadalában gyönyörködjenek, hanem minden épkezlés embernek, a ki a szíven viseli a jövő nemzedéknek életerős fejlődését és meg akarja óvni a további elkorcsosulástól. Nem hagyhatom továbbá szó nélkül a fiumei sportegyletek, különösen az Atletikai Club részéről a vivás teljes mellőzését. Nem tudom mi lehet az oka, hogy ezt a férfias sportot nem kultiválják, amit mindegy befeketés nélkül csekély anyagi megerőltetéssel tűzhetnének. Ez szintén azon tények közé tartozik, a melyekről a cikkíró ur teljesen megfeledkezett. A mi pedig az ifjuság elfoglaltságát illeti, az nem annyira az elfoglaltságban, mint inkább a nemtörődömségben rejlik.

A legtöbb hivatalban az irodai órák reggel 8 órakor kezdődnek és este 6—7 között végződnek. Ha tehát valaki komolyan foglalkozik a sporttal, talál reggel is, este is untig elegendő időt a testgyakorlásra. Ha pedig az illető, mint Fiumében a legtöbb fiatal ember, nem törődik a testedzéssel, annak lehet naponta 12 szabad órája is, még akkor is *nagymérvű elfoglaltsága* fogja akadályozni a sport kultiválásában. Lehet, hogy idővel meg fog nálunk is változni a sport iránti nemtörődömség s akkor majd mi is lépést fogunk tartani a nagy sportklubokkal, de addig, míg az ifjuságban nincs meg a kellő jóakarát és lelkesedés, a vezetőségben pedig a kellő energia és tudás, addig az erdmények csak olyanok lesznek, mint a milyenek vltak ezekben. A cikkíró urnak mindazonáltal köszönetemet fejezem ki, hogy segített megvilágítani nyomoruságos sportviszonyainkat. Az sem baj, ha szavunknak ezutal még nics meg a kellő sulya. A lavina megindításához is elég egy kis sziklatörmelék. Remélem azonban, hogy kiáltó szavunk nem fog nyomtalanul elhangzani a pusztában; felrzza intező köreinket a letargiából s tette fogja serkenteni őket.

(b. b.)

SÜTÖDE NEMETZ C.

(Widmár A. utóda)

A t. közönség b. tudomására hozza miszerint Fiumében, via Andrassy 2. sz. alatt pék-fióküzletet nyitott. Naponta háromszor friss kenyér első minőségű lisztből, ugyszintén mindenféle sütemény. Megrendelések pontosan házhoz szállíttatnak.

Kőbányai polgári sör

az „Europa“, „de la Ville“, „Hungaria“ szálloda éttermeiben, a „Magyar vendéglő“, „Città di Pisino“, „Leon d'oro“, „Trattoria alla Bonavia“ és több más nevesebb vendéglőben és kávéházban kapható.

Ruhatisztítás,**javítás és vasalás**

A n. é. közönség b. tudomására hozom, hogy mindenféle férfi ruhát tisztításra javításra és kivasalásra legolcsóbban átveszek. A munkát **legpontosabban** elvégzem. A ruhát háznál is átveszem, ha címet és lakást egy levelező lapon megneveznek.

Pártfogást kér
mély tisztelettel
Deutsch M.
Corsia Deák 34.

Hófehérre

tisztítja a fehérneműt, inggalérokat és kézelőket klórmész nélkül az

Uj mosó- és vasaló-intézet.

Fiume, Via Belvedere superiore 7.

Levelezőlap értesítés esetén a háztól elszállítja. Az elkészült fehérneműt hazaszállítja.

Építési irnok**(Bauschreiber)**

kerestetik, a ki olaszul-németül beszél és ír, azonnali belépésre. Ajánlatok „M. B. G.” alatt Lovrana Postrestant, kértik.

D'affitare

In una villa a Volosca e d'affitare un quartiere di 5 stanze, camerino, cucina e terrazza con stupenda vista al mare. Insinuarsi a Fiume, Via Remai 1 I. pino.

Kiadó lakás

Egy voloscai villában egy ötszobás lakás, konyhával, mellékhelyiségekkel és terrazzal, gyönyörű kilátással a tengerre. Felvilágosítást adnak: Fiume, via Remai 1. I. emelet.

KI AKAR

Sušákra most vagy február 1.-én egy szép, kellemes lakásba (kilátás a tengerre) költözni? Czim a kiadóhivatalba.

SI CERCA

per lo stabilimento tipo-litografico E. Hönig due **ragazze apprendiste**. Presentarsi in: Via Ciotta 28.

Két tanuló leány

felvétetik, a Hönig E. kő- és könyvnyomdába. Via Ciotta 28.

KERESEK

2 vagy 3 szobás lakást, november 1-ére, esetleg azonnali átvételre is. Cim a kiadóhivatalban.

Hol vesszük a **legizlésebb** és **legolcsóbb** ékszereket?

Engelsrath J.-nél

Fiume Adamich-tér és Abbazia, villa Stiglic, szemben a vásárcsarnokkal.

Arany, ezüst, drágakő és régészeti áruk legnagyobb raktára.

Órák, moretti különlegesség, fiumei és abbaziai emlékek.

Legolcsóbb árak.

Saját műterem órák és mindenféle ékszerek javítására, átalakítására és készítésére.

Telefon sz. 758.

**Magyarok találkozó helye:
a New-York kávéház**

a vasuti állomással szemben.

Minden este cigányzenekar hangverseny.

Jó és pontos kiszolgálás.

Jutányos áru butorok!

FIUME, Via San Vito 3, 5, 7.

CAMERA RIKÁRD

Stopár G.-cég képviselője. — Fiume.

2 ágy (egy helyre való).....	18.— frt
2 éjjeli szekrény.....	12.— "
2 szekrény (Chiffon).....	26.— "
1 mosdó-szekrény.....	3.20 "
1 asztal.....	3.50 "
1 tükör.....	1.50 "
1 kék.....	2.— "
4 szék.....	3.50 "
1 kőpó áda.....	—80 "
1 törülköző-tartó.....	—80 "
teljes szobaberendezés	71.— frt

Egyszerű teljes szobaberendezés, fényes gör. stílus	100.— frt
Teljes szobaberendezés, fényes görög stílus, márványdiszszel	125.— "
Teljes szoba - berendezés, matt, ó-német stílus, márványdiszszel	145.— "
Konyhakredenc	13.— "
Konyhaszekrény 4 fiókkal	16.— "
Ágyrugany	5.— "
Összecsukható vaságy gumival	11.— "

☞ Fa-ágy, fényes (egy helyre való) ruganyval 14.—frt. ☜

Festartott hely a Fiumében levő

„ALLA SALUTE“

gyógyszertár

részére; **Dr. MIZZAN A.,**

az „ADRIA” palotával szemközt. — Telefon 385,

A gyógyszertár ajánlja magát minden orvosi rendelést azonnal és exakt elkészíteni. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek; stb. stb.

☞ Hirdetések felvétetnek a „Fiumei Hirlap” kiadóhivatalában. (Via Ciotta 28. Telefon 778).

Jó hangu Cimbalmot
legmodernebb Stílusban készítve olcsó áron

Reményi Mihály

☞ Király-utca 58. BUDAPEST Király-utca 58. ☜
mű-hangszer telepén vehet.

Nagy raktára az összes vonó-, fuvó- és ütő hangszereknek.

Régi mesterhegedűk vétele és eladása, a legmagasabb árakig.

Árjegyzék minden hangszerről külön-külön kéréndő.

Alessandro S. Szántó

Via Governo 14 - FIUME - (Corso) Telef. 46.

Higiéniai-, gummiáru-, orvosi és orthopediai műszer, kötszer, gumimiharisnya, toilette cikk és illatszer üzletét megnyitotta.

Orvosi és orthopediai műszerek gyorsan és mérsékelt árban javíttatnak.

Ha aperto il suo negozio con grande assortimento

Articoli Igienici, di Gomma, Strumenti Chirurgici ed Ortopedici, Bendaggi, Calze elastiche, Articoli da Toilette, Profumerie, ecc.

Si assumono riparazioni di Strumenti Chirurgici ed Ortopedici.

E. HÖNIG
STABILIMENTO CROMO-LITO-TIPOGRAFICO
Con grande Deposito di Carta

Via Ciotta 28. FIUME Telefono No. 319.

Eseguisce commissioni di qualsiasi lavoro si in **Cromo-litografia** che in

TIPOGRAFIA,

secondo i sistemi più recenti.

Garantisce il perfezionamento del lavoro unendo a questo sollecitudine e mittezza dei prezzi.

Si distingue nelle specialità di Reclami Artistici di grande effetto, così pure per Preventivi, Prezzi correnti ecc. ecc.